

Miten poliittiset virkanimitykset vaikuttavat kunnallishallintoon?

**Hyvä, paha hallinto
seminaari 29.9.2012**

Meidän Turku ry
Vimma, Aurakatu 16

Silvo Kaasalainen, HT, dosentti

Poliittinen virkanimitys

Henkilö otetaan virkaan puoluepoliittisilla ansioilla siten, että samalla syrjäytetään lainmukaisilla pätevyysperusteilla arvioiden paras henkilö

Lainmukaiset perusteet

- PerL 125 §: taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto (= kansalaisluottamus)
- PerL 6 §: yhdenvertaisuus (=syrjintäkielto)

Jakob Söderman, Suomen Kuvalehti 14.9.2012: **Oikeuskansleri, tee työsi!**

Poliittiset virkanimitykset ovat korruptiota

- **korruptiossa** on kyse julkisen vallan väärinkäytöstä erityisintressien, henkilökohtaisen tai organisaation intressin, saavuttamiseksi
- kyseessä korruption lisäksi myös **rikos**
- syrjintämääräysten rikkominen on kriminalisoitu rikoslaisissa

”Kaikkein pahinta on, että ministereiden erityisavustajia nimitetään hallituskauden lopussa sinne tänne. Eri virkoihin nousee ohi normaalin urakehityksen epäpätevää porukkaa.”

Jakob Söderman

Esimerkki virkanimityksestä: Päivi Nergin tapaus

Sisäministeriön kansliapäällikön valinta 2012

- Sisäministeriön toimiala:
sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto
- Nergin kokemus toimialalta: 0 päivää
(lähde: HS 6.9.2012)
- Nergin koulutus: maa- ja metsätaloustieteen maisteri
- Nergi syrjäytti hakijoista mm. EU:n rajaturvallisuusviraston pääjohtajan Ilkka Laitisen

Aulis Pöyhönen, sisäministeriön eläkkeellä oleva kansliapäällikkö:

- **Ministeriöiden kansliapäälliköiden virat on lakkautettava**
- **Ministeriöissä on poliittisten valtiosihteereiden virat**

Valitusoikeus:

Vain purkuvaatimus KHO:oon mahdollinen

Aamulehden Lautamies, blogi:

Pääseekö sisäministeri Päivi Räsänen taivaaseen?

Saattaa olla viisumivaikeuksia

Miksi poliittisia virkanimityksiä tehdään?

Poliittisten virkanimitysten vaikutukset:

Demokratia heikkenee

- valtaa siirtyy virkamiehille, joiden jatkosta ei äänestetä vaaleissa (kolmijako-oppi katoaa)

Hyvässä eurooppalaisessa pormestarimallissa

- pormestari valitaan asukasvaaleilla ja virkamiehet pätevyysperusteilla
- Valtuuston työ organisoidaan siten, että valtuutetut ovat mukana valmistelussa ja tekevät poliittiset ratkaisut

(Saksassa jo yli 50 vuotta)

Poliittisten virkanimitysten vaikutukset

Lain kunnioituksen ja poliitikkojen arvostuksen rapautuminen

- **Poliitikot ovat luottamuksen alin kasti (vain 8 % luottaa)**
- **puolueiden jäseniä vain n. 5 %**

Poliittisten virkanimitysten vaikutukset:

heikko pätevyys > huonompi päätösperusta > huonommat päätökset > huonommat ja kalliimmat palvelut

- heikompi tehokkuus

terveystietojärjestelmä, verovarojen haaskaus

Poliittinen virka on palkkio puolueelta

- aiheuttaa kiitollisuudenvelan puolueelle, ei asukkaille
- sisäiset ristiriidat
- ei uskalleta kertoa totuutta (prof. Bo Rothstein)
- asiantuntijoilta menee motivaatio ja hakeutuvat pois
- poliittinen kontrolli organisaation sisällä hävittää vapaan ideoinnin ja innovaatioiden edellytykset
(VM projekti)